

Lieto Kukkarkoski I sähköpylväiden poiston arkeologinen valvonta 2017

Teemu Tiainen

Tilaja: Caruna Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartat	3
Valvonta	4
Sähköpylväs A.....	4
Sähköpylväs B.....	5
Tulos	6
Arkistolähteet	6

Kansikuva: Eteläisemmän sähköpylvään poistoa. Luoteeseen.

Perustiedot

Alue: Lieto Vintala, vanha ilmasähkölinja Kukkarkoski 1:n (mj.tunnus: 423010015) muinaisjäännösalueella.

Tarkoitus: Valvoa maakaapeloinnin vuoksi käytöstä poistettujen sähköpylväiden poistoa.

Työaika: Maastotyö: 10.1.2017.

Kustantaja: Caruna Oy.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Teemu Tiainen

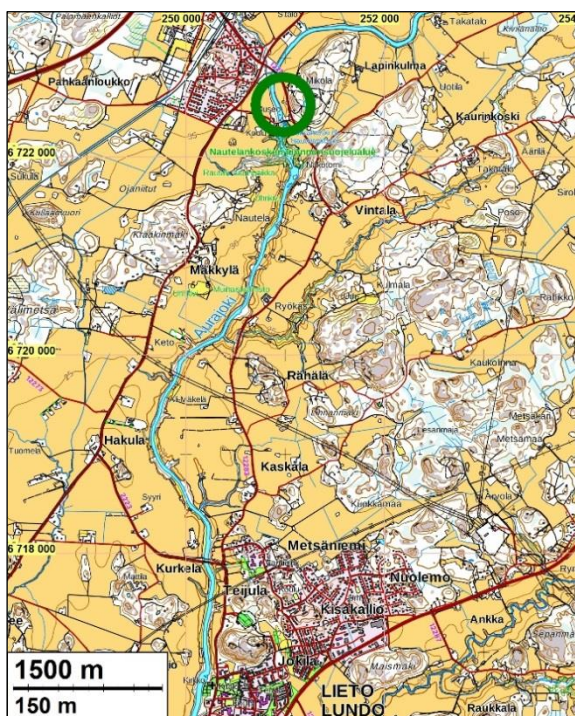
Tutkimuslupa: 27.9.2016 (MV/155/05.04.01.02/2016).

Aiemmat tutkimukset:

C.F. Meinander 1958 kaivaus, Markku Torvinen 1975 kaivaus ja koekaivaus, 1976 kaivaus, 1980 koekaivaus, Pertti Itkonen 1988 inventointi, Lea Degerholm ja Juha Ruohonen 2001 inventointi, Kumpulainen, Lähdemäki ja Viskari 2012 inventointi. Laakso 2016 valvonta.

Tulokset: Poistettujen sähköpylväiden kohdalla ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

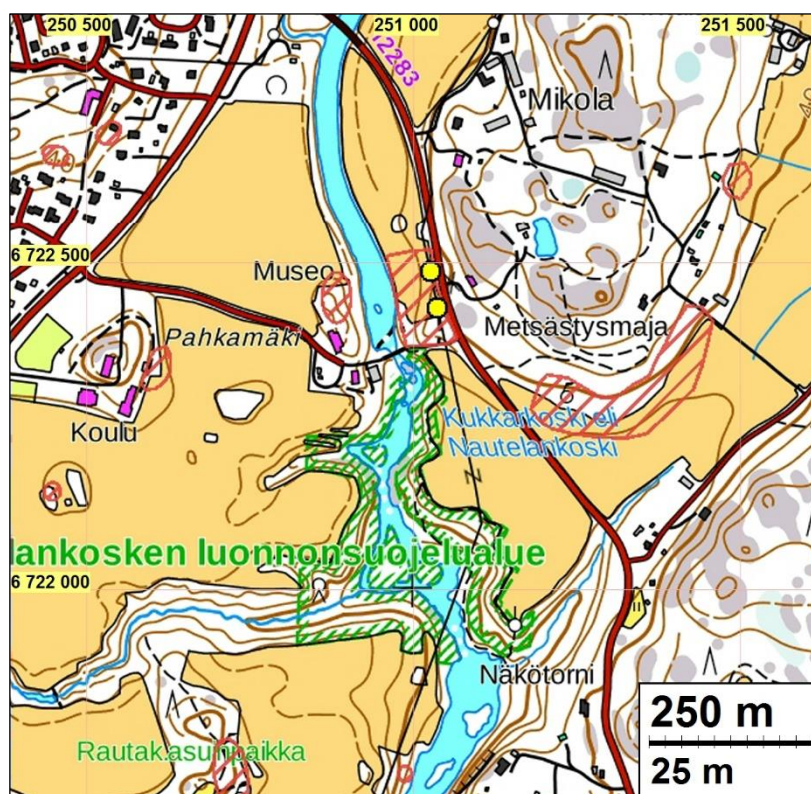
Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa (Euref) ellei muuta mainittu. Maastokartat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta tammikuussa v. 2017. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 01/2017. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään koelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kohteiden numerointi on epävirallinen ja vain tämän raportin karttaviitteiksi.

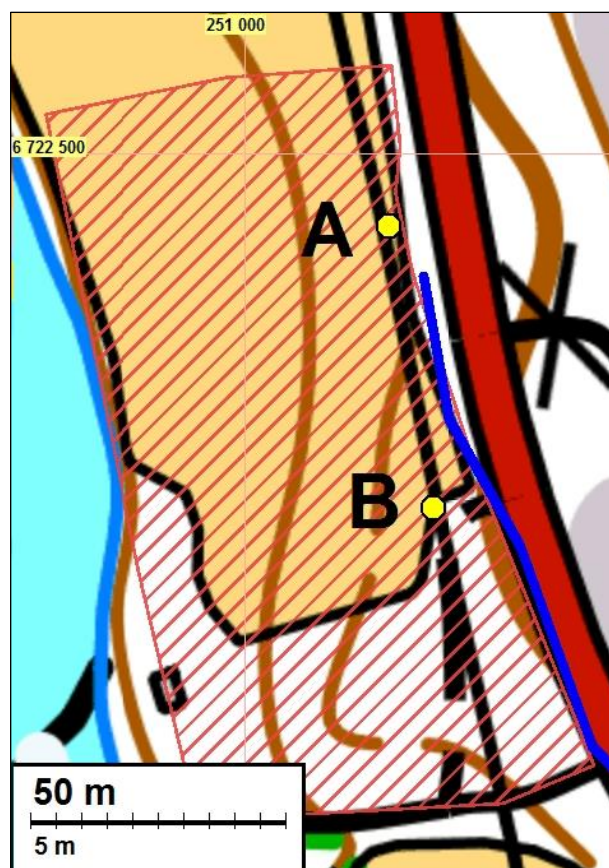
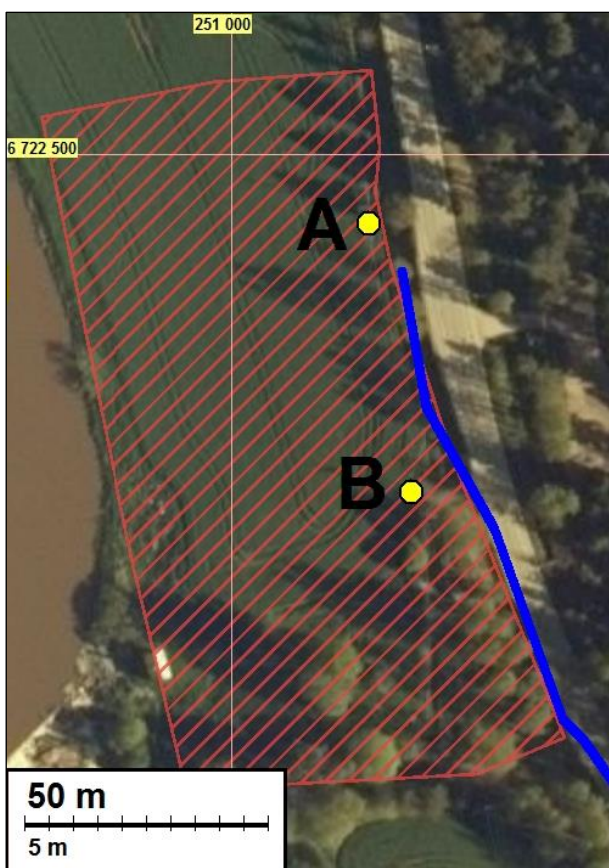
Valvonnan aikana poistetut sähköpylväät sijaitsivat vihreän ympyrän sisällä, kartan ylälaidas-

Yleiskartat

Yllä: lähialueen kiinteät muinaisjännökset on rajattu punaisella vinoviivoituksella. *Alla:* Kukkarkoski I:n alueelta valvonnan aikana poistetut sähköpylväät on merkattu keltaisilla palloilla. Punainen vinoviivoitus osoittaa muinaisjännösalueen ja sininen viiva arkeologisessa valvonnassa kaivetun (syys-lokakuun taite 2016) kaapeliojan sijainnin.

Valvonta

Caruna Oy toteuttaa sähkölinjojen maakaapelointia Liedon Vintalassa. Maakaapelin reitti kulkee muun muassa Kukkarkoski I nimisen kiinteän muinaisjäännöksen itälaidalla. Kukkarkoski I:n kohdalla kaapelioja kaivettiin maahan arkeologisessa valvonnassa syksyllä 2016. Mikroliitti Oy suoritti mainitun arkeologisen valvonnan Caruna Oy:n tilauksesta (*Ville Laakso 2016. Lieto Kukkarkoski I, Kylätalo ja Merola arkeologinen valvonta 2016. Mikroliitti Oy*).

Kukkarkoski I:n muinaisjäännösalueelta poistettiin kaksi sähköpylvästä tammikuussa 2017. Pylväät olivat jääneet maakaapeloinnin myötä pois käytöstä. Varsinais-Suomen maakuntamuseon lausunnon mukaisesti ja kehotuksesta (valvonnan tarve varmistettiin sähköpostitse) mainitut sähköpylväät poistettiin arkeologisessa valvonnassa tammikuussa 2017. Valvonnan suoritti Mikroliitti Oy:n Teemu Tiainen. Sähköpylväiden arkeologinen valvonta on suoraa jatkoa Laakson suorittamaan maakaapeloinnin valvontaan.

Sähköpylväs A

Pohjoisempi poistetuista sähköpylväistä (N 6722486 E 251028) sijaitsi pellolla. Maanpinta sähköpylvään juurella oli hieman koholla ennen pylvään poistoa. Kaivinkone poisti pylvään kouralla, nostaten pylvään niiltä sijoiltaan ilman maan kaivamista. Sähköpylväs oli maassa noin 2,1 metrin syvyydessä. Tyvestä pylvään paksuus oli noin 40 cm. Poistetun sähköpylvään kohdalle maahan jäi halkaisijaltaan noin 45 cm:n kokoinen reikä, minkä kaivinkone peitti myöhemmin. Sähköpylväs on aikoinaan kaivettu maahan, joten maa pylvään ympärillä on sekoitettu.

Ylävasen: sähköpylväs ennen poistoa. Eteläkaakkoon. *Yläoikea:* pylvään kohta poistamisen jälkeen. Eteläkaakkoon. *Vasen:* pylvästä jäänyt reikä ennen sen peittämistä. Länteen.

Sähköpylväs B

Sähköpylväs B sijaitti (N 6722430,50 E 251037) kevyen liikenteen väylän mutkan kohdalla, sen länsipuolen rinteessä, täytemaassa. Kyseinen sähköpylväs oli niin sanottu A-pylväs, missä maahan on upotettu kaksi pylvästä. Sähköpylväs ei lähtenyt maasta kaivinkoneen kouralla nostamalla. Kaivinkone kaivoi pylvään jalkojen itä- ja länsipuolelta noin 50 cm kerroksen maata, minkä jälkeen kaivinkoneen koura pystyi nostamaan pylväät pois maasta.

Vasen: sähköpylväs B ennen sen poistamista. Kaakkoon. Oikea: kaivinkone paljastaa pylvään tyveä. Luoteeseen.

Sähköpylvään kaksi jalkaa olivat maassa noin 2 metrin syvyydessä ja ne oli yhdistetty toisiinsa poikkipuulla noin 50 cm korkeudelta tyvestä mitaten. Pylväiden poiston jäljiltä maahan jäi noin 2,5 x 1,3 metrin kokoinen pohjois-etelä suuntainen kuoppa. Kuopan syvyys sen itälaidalla oli noin 80 cm ja sen länsilaidalla noin 45 cm. Syntyneitä kuoppaa ei ollut tarve kaivaa syvemmälle tai siistiä, koska kuoppa oli tarkoitus peittää sellaisenaan myöhemmin.

Sähköpylvään poistamisen yhteydessä syntynyt kuoppa paljasti sen kohdalla olevan maan olevan käytännössä kokonaan sekoitettua. Syntyneen kuopan etäosassa oli runsaasti muualta tuotuja lohkokiviä ja kuopan itälaita oli täytemaata. Sekoittumattomalta vaikuttanut kohta kuopassa oli sen länsi- ja pohjoisprofiilissa. Tällä kohtaa multakerroksen alla oli noin 1,2 m levyinen kaista ruskeaa soransekaisista hiekkaa. Kaivinkoneen jäljiltä paljastunutta soransekaisen hiekan kohtaa puhdistettiin lastalla ja lapiolla – havaintoja muinaisjäännöksestä ei kuitenkaan tehty.

Vasen: kuvan alaosassa kuopan eteläpääty. Kuopan pohjoisosassa on näkyvillä ruskeaa soransekaisista hiekkaa. Pohjoiseen. Oikea: kuopan eteläosan täyttömaan kivikkoa. Etelään.

Välittömästi poistetun sähköpylväs B:n eteläpuolella on alueen historiasta kertovia opastauluja. Yhdessä tauluista on valokuvia Kukkarkoski I:n alueella 1970-luvulla tehdyistä arkeologisista kaivauksista. Yhdessä valokuvista näkyy myös nyt poistettu sähköpylväs B.

Sähköpylväs B:n kohtaa – kohta on pääosin myllättyä täytemaata. Etelään.

Tulos

Valvonnan aikana poistettujen sähköpylväiden paikalta ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

17.1.2017

Teemu Tiainen

Arkistolähteet

Laakso, Ville 2016. Lieto Kukkarkoski I, Kylätalo ja Merola arkeologinen valvonta 2016. Mikroliitti Oy